

РОЛЯ МОЛОДИХ У ЦЕРКВІ

(Думки із Зібрання Молоді в час Поминальних Днів у Римі)

Вже від кількох місяців невелика група молодих людей, розсіяних по двох боках Атлантику, старалася zorganizувати „Зібрання Молоді” в час поминальних днів з приводу першої річниці смерті Блаженнішого Патріярха Йосифа. Найбільше в тому заслуги Апостоляту Молоді з Чикаго. Не легко то було, бо відгуку на заклики організаторів до деяких доповідачів і до преси майже не було; невідрадим було, що молоді, які хочуть релігійно зрушити нашу молоді, зустрічають у практиці стільки неприхильних людей і установ, не тільки світських, але й церковних. Хоч були ці й інші проблеми, хоч ініціатори не знали, як багато молоді про це зібрання поінформовано, рішили: хоч нас буде і десять, то ми собі застановимося над нашими релігійно-церковними проблемами.

Ціллю Зібрання було говорити про „Місце молоді в Церкві”. Для того були пляни, як відбутися нашу зустріч, були заплановані доповідачі. Однак не все пішло нам згідно з плянами, та це не було зовсім але, бо ми чули не тільки приготовані теоритично-практичні доповіді, але також кожний з нас брав участь у дискусії, роздумуючи про своє місце у Церкві.

Дуже вдало проводила нашою зустріччю Оля Попіль з Чикаго. Перше слово мав о. арх. Любомір Гузар, який говорив нам про характер молодих людей, особливо молодих Романа (Андрея) Шептицького і Йосифа Сліпого. Це були вибрані о. Доповідачем питання з психології, які нашій молоді часто дуже потрібні. Загальні риси молодої людини, це свіжість, неіспованість, ентузіазм, бажання щось зробити, енергія.

Молодий Роман Шептицький був графом, багатцем і мав побожних батьків, а молодий Йосиф Сліпий походив із збіднілої шляхти, але мав теж побожних батьків. Оба вони здібні, енергійні, — мали перед собою добру ціль; вони носили в собі свідомість потреби піднести рівень нашого народу, бо ситуація була така: слабо розвинена економія дрібного селянства, майже неіснуючі міжнародні зв'язки, духовенство не на рівні, наука не стояла високо...

Молоді Роман і Йосиф мали в собі СВИДО-

МІСТЬ ЩОСЬ РОБИТИ. Вони вірили в потенційну силу свого народу. Один і другий мав перед собою велику програму, яка збільшувалася з їхніми урядами: Це служба Церкві й народові, бо в нашій східній ментальності нема розрізнення між цими двома поняттями. Щоб це здійснити вони приготувалися, набували широкого знання. Тверда була їхня молодість в тому сенсі, що вони дуже працювали над собою. Йосиф вибирав завжди менш вигідні речі в житті й вимагав від інших того, чого вимагав від себе самого.

Оля Попіль говорила про „Молодь і Парафія”. Молодь це важлива частина парафії, бо забезпечує її майбутність. Твердження дуже важне, бо в практиці бачимо, що в західній гемісфері, крім одиниць, молоді не бере участі в житті своїх парафій. Чому таке явище? По перше, молода людина думає про свою кар'єру і часто ціла в тому напрямі заангажована; по друге, наша еміграція, що стала діаспорою, лежить між двома світами, які лишують молоді на роздоріжжі; по третє, Церква не притягає завжди, вона декому стала непотрбною, а іншим потрібно ніколи не була.

Як активна молоді може включитися у свою парафію? Часто молоді люди мають великі досягнення і пошану в професійному житті, а в своїй громаді не уважають їх за здібних. Ініціативи молодих часто відкидають чи ігнорують, наслідком чого молоді часто тратять охоту включитися в працю парафії.

Ще були інші приготовані доповідачі, наприклад Адріана Пілецька, яка мала говорити про „Церкву і громадські організації”, але її місце взяли спонтанні обміни думок, що показувало, скільки та тридцятка молодих присутніх цікавиться нашою Церквою і своєю ролєю в ній.

Молоді говорили про свої різні проблеми. Незрозумілість різних обрядів, церковно-слов'янська мова — це теж проблема. Відчувався жаль ізза браку зацікавлення молоддю зі сторони священників і єпископів. Що наша Церква робить спеціально для своїх молодих мирян? Брак доброго проповідування Божого Слова — проповіді не є на рівні наших потреб. В Англії

ніхто не займається молодими і наймолодшими на релігійно-церковному полі — нема катехизації, бо патріархальні священники справді не мають часу, а „горняківці” дають Тайни і проповідують Боже Слово під умовою, що ти „горняківцеві”. Молоді при звичаються до поверхового релігійного життя. Вони не можуть ходити до своїх церков. Але вони не втраять надії, бо ці всі проблеми, ця боротьба приводить багатьох з них до пригадування, до зближення до Бога. УКУ в Лондоні грає в тому позитивну роль.

Багато інших проблем заторкувалося, кожний учасник хотів поділитися своїми переживаннями, бо чувся в крузі, де може зовсім щиро висловитися, а його будуть інші старатися зрозуміти, а не зараз критикувати.

Отець Мирон Панчук — директор Апостоляту Молоді в Чикаго — дуже гарно старався заключити нашу зустріч. Поставив він питання: Де є наша молодь?, і відповідь: Там, де вона збирається! Роль священників і світських апостолів: йти прямо туди, де молодь збирається, і з нею стрічатися. Далі о. Мирон заохочував нас усіх до ТВОРЧОГО ФАНТАЗУВАННЯ: „За 5-10 років якщо це залежало від мене, як виглядала б наша Церква? Яке мес місце в ній було б?”

Кожен з нас застановлявся мовчки продовж десяти хвилин, і тоді по черзі всі висказували свої думки про Церкву і свою роль в ній. Ось деякі з них:

„Вачу Церкву як спільноту любови, де я міг би молитися, цілувати ікони, перед ними доземний поклін складати, без того щоб на мене дивно задивлялися. Ми були б всі членами духовної спільноти, де я міг би вимагати помочі від інших, відповіді на питання, і де інші могли б це зовсім природно від мене вимагати. Не було б в наших громадах упереджень. Це були б спільноти молитви”.

„Вачу Церкву, в якій більше любови, науки спонтанності, а менше ієрархічних бар'єр; кожен член може мене, а я його, приймати в любові й мирі”.

„Розвивається один сильний монастир, який є центром молитви, любови й миру та наче оазою, до якої наші люди йдуть черпати силу для свого християнського життя. Такі монастирі поволі поширюються і помножуються”.

„Щоб усі священники були виховані в одній нашій семінарії одним духом. Наша Церква мала б багато менше проблем, багато менше розбіжностей”.

„Шанувала б більше свою рідну мову в Богослуженнях”.

„Настоювала б на спільне виховання дітей батьками і священниками в парафіях”.

„У притворі церкви положили б таку скринь-

ку, де можна б викидати свої питання та пропозиції, наприклад, щодо проповідей”.

„Не зверталося б більше уваги на політичні переконання в нашій церковній громаді”.

„Жінки відіграли б більшу роль в Церкві”.

„Повинні б існувати інформативні бюра про нашу Церкву”.

„У Римі розвивається Український Католицький Університет, якого ректорство надано людині, що мала вже успішний досвід у керуванні іншою подібною установою. В ньому співпрацюють молоді професори, для яких знаходять платню, гідне помешкання. Вони відповідають тільки перед одним їхнім науковим зверхником, вони можуть бути отцями, монахами, мирянами (мужчинами чи жінками), одруженими... Вачу себе одним із професорів УКУ... Скликував би молодих охочих людей на однорічну платню працю, щоб хто крапкий міг вибиватися, подібно як це діється в чужих установах”.

„Потрібно спископа, що не мав би проблеми з браком священників. Міг би мати їх зразу 30 молодих, бо таке є число молодих богословів, що хочуть бути священниками, мають закінчені студії, але їх не хочуть висвячувати, бо вони жонаті”.

**

Ось такий-то шкід нашого Зібрання, що відбулося в Римі 9 вересня 1985 р. Бажання наше — молодих — нести далі добру новину іншим нашим ровесникам, ми тільки потребуємо помочі й солідарності старшого покоління.

Вечором поїхали ми на Панахиду за душу Василя Стуса в соборі Святої Софії. Потім ми збиралися гуртками, зовсім неформально, і в одному з них конкретизувалася думка, піддана о. дек. Когутом: „Нести радісну новину про Хрещення України” по наших осередках і по наших родинках. Це була б група 10-15 молодих, які роз'їжджали б по хатах і говорили з нашими молодими на релігійно-церковні теми, а головне — давали б їм змогу висловлюватися, їм допомагати.

Потрібно більше контактів між молодими, потрібно більше зустрічей на релігійно-церковні теми з мудрими, практичними доповідачами — це було головне бажання, яке часто повторювалося під час наших розмов.

Молодь хоче слухати, хоче говорити, хоче брати участь, але вимагає, щоб її шанували, прислуховувалися до неї, щоб це все мало сенс, щоб „тіло мало руки й ноги”.

Треба постійно всім нам ставити собі питання, де є наша молодь, і йти до неї, щоб з нею зустрічатися і зрозуміти її. І тоді буде нам усім краще, радісніше.

Михайло Димид

Шарлеруа, Бельгія, 21. IX. 1985.